

Yadigar sortu Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunda mənşəi müxtəlif regionlar olan Saitama və İskarski buket sortlarının hibridləşdirilməsindən alınmışdır. 2001-ci ildən respublikada rayonlaşmışdır.

Tezyetişəndir, kütləvi çıxışdan texniki yetişənliyə qədər 97-100 gün, bioloji yetişənliyə qədər 115-130 gün keçir. Meyvəvermə müddəti 98-105 gün olur. Meyvələri prizmavari formada olub, rəngi texniki yetişənlikdə açıq-yaşıl, bioloji yetişənlikdə açıq-qırmızıdır. Səthi hamar, parıltılı, düzdür. Meyvəsi sulu, şirin, divarının qalınlığı 0,4-0,6 sm-dir.

Sortun ümumi məhsuldarlığı hektardan 450-470 sentner arasında dəyişir. Bir meyvənin çəkisi 95-100 q-dır.

Meyvənin kimyəvi tərkibi %-lə: texniki və bioloji yetişənlikdə quru maddənin miqdarı 6,5-7,9; ümumi şəkər 3,2-4,5; vitamin C 118-167 mq %-dir.

Məişətdə təzə halda, konserv sənayesində hər iki yetişənlik fazasında istifadəyə yararlıdır.

Bu bitki üçün ən yaxşı sələf bitkiləri baş kələm, xiyar, noxud və çoxillik otlar hesab edilir.

Bibər bitkisi əkiləcək sahə mexaniki tərkibcə yüngül, humusla zəngin, qida maddələri ilə optimal təmin olunmuş torpaqlar olmalıdır.

Sortun toxumları bölgələr üzrə optimal müddətlərdə isti şitilliklərdə səpilir və şitillər pikirovka üsulu ilə 45-50 gün müddətində becərilir. Bölgələrin iqlim şəraitindən asılı olaraq əkin üçün hazır şitillər aprelin ikinci yarısından mayın əvvəllərinə qədər

olan müddətdə açıq sahədə 70x35 sm sxemi üzrə əkilir.

Vegetasiya dövründə şirin bibərin əkin sahəsində qəbul edilmiş aqrotexniki tədbirlər kompleksinə uyğun becərmə işləri aparılır.

Bibərin elit toxumçuluğunun yüksək səviyyədə aparılması ilk növbədə cücərmə enerjisi və faizi yüksək olan toxumların səpilməsindən, sonra keyfiyyətli və sağlam şitilin hazırlanmasından, əkin aparılacaq sahənin suvarma rejiminin təşkilindən, relyefin düzgünlüyündən, torpağın üzvi və mineral gübrələrlə tam təmin olunmasından çox asılıdır.

Yadigar sortunun bioloji və təsərrüfat əhəmiyyətli göstəriciləri

Əsas bioloji və təsərrüfat qiymətli göstəricilər	Faktiki göstəricilər
I Fazalar üzrə vegetasiya müddətləri, günlə	
- səpindən kütləvi çıxışa qədər;	9-13
- kütləvi çıxışdan çiçəkləməyə qədər;	70-75
- kütləvi çıxışdan texniki yetişkənliyə qədər;	97-99
- kütləvi çıxışdan I yığma qədər;	101-103
- kütləvi çıxışdan bioloji yetişkənliyə qədər;	115-129
- birinci yığımdan məhsulun 25% yığımına qədər;	30-35
- Məhsulun 25% yığımından 75% yığımına qədər;	25-30
- meyvənin eyni vaxtda yetişmə müddəti; (yəni texniki yetişkənliyə qədər)	25-30
- meyvə vermə müddəti	103-105
II Məhsuldarlıq, s/ha	450-470
- Bir meyvənin kütləsi, q-la;	95-100
- meyvənin istifadə olunan hissəsi, %-lə;	85-87
- Meyvə divarının qalınlığı, mm-lə;	4-6

III Konservləşdirilmiş məhsulun ümumi qiyməti, balla	4,8-5,0
IV Fuzarioz soluxması xəstəliyinə tutulması, %-lə	2,0-2,3
V Gübrəyə münasibəti	yüksək
VI Keyfiyyət göstəriciləri texniki yetişkənliyində;	
texniki yetişkənlikdə:	
- quru maddənin miqdarı, %	6,5-7,9
- ümumi şəkər, %	3,2-4,5
- vitamin C, mq %;	118,0-120,0
bioloji yetişkənliyində:	
- quru maddənin miqdarı, %	7,8-8,6
- ümumi şəkər, %;	4,2-4,8

Yadigar sortunun 1 ha yüksək sort təmizliyinə məxsus əkin sahəsindən 70-150 kq yüksək reproduksiya toxum istehsal edilir. Sortun toxumları adi şəraitdə normal cücərmə qabiliyyətini 2-3 il ərzində saxlaya bilir.

*Azərbaycan Respublikası
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu*

**Şirin bibərin
YADİGAR
sortu**